

Fortidsminneforeningen Hordaland avdeling

Bergen, 28.04.2021

Vestland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Stranges Stiftelse, Klostergaten 28, gbnr. 165/272 i Bergen kommune - Høringssvar fra Fortidsminneforeningen Hordaland avdeling til forslag om vedtak om fredning.

Det vises til Vestland fylkeskommunes brev datert 17.03.2021 (deres ref. 2020/72067-4) med fredningsforslag av Stranges Stiftelse til høring og offentlig ettersyn.

Det foreligger forslag til vedtaksfredning av Stranges Stiftelse beliggende i Klostergaten 28 like ved Klosteret på Nordnes, opprettet av Strange Jørgensen i 1609, og der den stående bygningen ble oppført i 1751. Stranges Stiftelse er en tidligere sosialinstitusjon for eldre kvinner, og representerer mer enn 350 år med sosialhistorie. Bygningen er kulturhistorisk og arkitektonisk verdifull, og karakteristisk som representant for fattighusene for «verdige trengende», og eksempel på sosialomsorgens virke gjennom århundrer.

Fortidsminneforeningen har siden 1989 vært eier av Stranges Stiftelse som benyttes til kontor og sekretariat for Fortidsminneforeningen Hordaland avdeling, kulturarrangementer samt utleie til kontor -og selskapslokale. Fortidsminneforeningen Hordaland avdeling har forvaltnings -og driftsansvar for eiendommen. Avdelingen er svært glad for at det er tatt initiativ til fredning, og slutter seg til høringssvar fra Fortidsminneforeningen sentralt som eier den antikvariske eiendommen. Avdelingens drift har vært avhengig av inntekter knyttet til utleievirksomhet på Stranges Stiftelse. Utleievirksomhet til kulturarrangementer, selskaper og møtevirksomhet har vært viktig på flere vis, og samtidig sikret bevaring gjennom bruk ved at huset har blitt fylt med levende aktivitet og besørget nødvendige inntekter.

Fortidsminneforeningen Hordaland avdeling ser med stor glede på og støtter forslaget om fredning av Stranges Stiftelse. Målet med fredningen er å bevare Stranges Stiftelse som et arkitektonisk og kulturhistorisk viktig eksempel på en sosial institusjonsbygning fra 1700-tallet, og fredningen av eksteriøret skal sikre arkitekturen - både hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering knyttet til fasadeløsning, materialbruk og overflater. Likeledes foreslår fylkeskommunen at fast inventar skal bevares som en integrert del av interiøret.

Vi leser at forslaget imøtekommer behov for endringer knyttet til sanitæranlegg og kjøkken, og understreker betydningen av dette siden huset fortsatt er i bruk, og at nennsom brukstilpasning må kunne møte fremtidens krav. I så henseende antas kjernen i begrepet

kulturhistoriske verdier i fredningsforslaget, å være knyttet til tiden fra stiftelsen ble opprettet og til de siste beboerne flyttet ut.

Som forvaltnings -og driftsansvarlig ønsker vi å kommunisere behov for et spillerom knyttet til et nærmere definert areal (skrarvert i vedlagt plantegning for 1.etg.). Ved og eventuelt kunne benytte nevnte areal på en mere fleksibel måte knyttet til kjøkken og toalettfasiliteter, kan vi som driftsoperatør imøtekomme også morgendagens krav til bruk,- og således innfri praktiske forent med fortsatt vern gjennom bruk.

Hordaland avdeling imøteser fredningen av Stranges Stiftelse, og takker for god dialog og samarbeid med Vestland fylkeskommune i prosessen. Det er avgjørende å ivareta såvel den bygningsmessige historie og den sosialhistorie som Stranges Stiftelse representerer.

En fredning vil sikre dette; Og det i et kulturminne der sporene etter en viktig epoke i norsk sosialhistorie fremstår med høy grad av autentisitet.

Med vennlig hilsen

for Fortidsminneforeningen, Hordaland avdeling

Lars-Jørgen Dahl

Styrets leder